

شبکه‌های خشم و امید

جنبش‌های اجتماعی در عصر اینترنت

مانوئل کاستلز
ترجمه‌ی مجتبی قلی‌پور

Networks of Outrage and Hope
Social Movements in the Internet Age
Manuel Castells

شبکه‌های خشم و امید

جنبش‌های اجتماعی در عصر اینترنت

مانوئل کاستلز

ترجمه: مجتبی قلی‌پور

ویرایش: تحریریه‌ی نشر مرکز

حروف‌چینی، نمونه‌خوانی، صفحه‌آرایی: بخش تولید نشر مرکز

طرح جلد: ابراهیم حقیقی

چاپ اول ۱۳۹۲، شماره‌ی نشر ۱۱۳۱

چاپ دوم ۱۳۹۴، ۶۰۰ نسخه، چاپ صبا

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۱۳-۲۳۱-۶

نشر مرکز: تهران، خیابان دکتر قاضی، رویه‌روی هتل لاله، خیابان باباطاهر، شماره‌ی ۸

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۲۰۳۶۲ فاکس: ۰۲۱-۸۸۹۶۵۱۶۹

Email: info@nashr-e-markaz.com

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این ترجمه برای نشر مرکز محفوظ است.

تکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه، از جمله: فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی و بخش بدون دریافت مجوز کتبی و قبلی از ناشر ممنوع است. این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.

سرشناسه: کاستلز، مانوئل، ۱۹۴۲- م. Castells, Manuel

عنوان و نام پدیدآور: شبکه‌های خشم و امید: جنبش‌های اجتماعی در عصر اینترنت / مجتبی قلی‌پور

مشخصات ظاهری: دوازده، ۳۰۸ ص. جنول، نمودار

یادداشت: عنوان اصلی: (2012) Networks of Outrage and Hope. Social Movements in the Internet Age

کتاب‌نامه: ص ۲۷۵-۲۹۹

عنوان دیگر: جنبش‌های اجتماعی در عصر اینترنت

موضوع: تکنولوژی اطلاعات - شبکه‌های اطلاع‌رسانی - جنبش‌های اجتماعی - تکنولوژی و تمدن

شماره‌ی افزوده قلی‌پور، مجتبی، ۱۳۶۴ - مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۲ ش ۳۲ ک / HM ۸۵

رده‌بندی دیویی: ۳۰۳ / ۲۸۳۳

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۳۵۸۴۹۸۱

تقدیم به آلن تورن

پدر فکری‌ام،

نظریه پرداز جنبش‌های اجتماعی

مانوئل کاستلز

30book

ترجمه‌ی این اثر را تقدیم می‌کنم به آموزگار دانش و روشنی،
دکتر علی کریمی مله
به پاس همه‌ی خوبی‌هایش
م. ق

30book

فهرست

- ۱ پیش‌گفتار مترجم
۳ سپاس‌گزاری

فصل اول

- ۹ سرآغاز: شبکه‌بندی ذهن‌ها، ایجاد معنا، به چالش کشیدن قدرت

فصل دوم

- ۲۷ طلایعه‌ی انقلاب: جایی که همه چیز آغاز شد
۲۸ تونس: انقلاب آزادی و کرامت
انقلاب ظروف آشپزخانه‌ی ایسلند: از فروپاشی مالی تا حمایت عمومی از
۳۷ قانون اساسی جدید
۵۰ باد جنوبی، باد شمالی: اهرم‌های چندفرهنگی دگرگونی اجتماعی

فصل سوم

- ۵۳ انقلاب مصر
۵۶ فضای جریان‌ها و فضای مکان‌ها در انقلاب مصر
۶۰ پاسخ حکومت به انقلابی که با اینترنت تسهیل شده بود: قطعی بزرگ
۶۶ معترضان چه کسانی بودند و اعتراض آنها چه بود؟

- ۶۹ زنان در انقلاب
- ۷۲ مسئله‌ی اسلامی
- ۷۵ «انقلاب ادامه خواهد یافت»
- ۷۷ فهم انقلاب مصر

فصل چهارم

- ۸۴ کرامت، خشونت، ژئوپلیتیک: خیزش‌های عربی
- ۸۷ خشونت و حکومت
- ۹۳ انقلاب دیجیتال؟

فصل پنجم

- ۹۹ انقلاب ریزوم‌وار: خشمگین‌ها در اسپانیا
- ۱۰۸ جنبش خودرسانگری شده
- ۱۱۲ خشمگین‌ها چه می‌خواستند/ می‌خواهند؟
- ۱۱۵ گفت‌وگو میان جنبش
- ۱۱۸ اختراع دوباره‌ی دموکراسی در عمل: جنبش بی‌رهبر تحت رهبری مجمع‌ها
- ۱۲۲ از هم‌اندیشی تا عمل: مسئله‌ی خشونت
- ۱۲۶ جنبش سیاسی علیه نظام سیاسی
- ۱۳۰ انقلاب ریزوم‌وار

فصل ششم

- ۱۳۶ اشغال وال استریت: برداشت نمک زمین
- ۱۳۶ خشم، تندر، اخگر
- ۱۴۲ آمریکای شمالی در آتش
- ۱۵۱ جنبش شبکه‌ای شده
- ۱۵۹ دموکراسی مستقیم در عمل
- ۱۶۶ جنبش بدون خواسته: «فرایند همان پیام است»
- ۱۶۹ خشونت علیه جنبش بی‌خشونت
- ۱۷۲ دستاوردهای جنبش چه بود؟

نمک زمین ۱۷۹

فصل هفتم

تغییر جهان در جامعه‌ی شبکه‌ای ۱۸۴

جنبش‌های اجتماعی شبکه‌ای شده: الگویی در حال ظهور؟ ۱۸۶

اینترنت و فرهنگ خودمختاری ۱۹۳

جنبش‌های اجتماعی شبکه‌ای شده و سیاست اصلاحی: عشق ناممکن؟ ۱۹۸

فصل هشتم

آن سوی خشم، امید: زندگی و مرگ جنبش‌های اجتماعی شبکه‌ای شده ۲۰۴

ضمایم ۲۰۷

کتاب‌شناسی ۲۷۵

واژه‌نامه ۳۰۰

نمایه ۳۰۳

300book

پیش‌گفتار مترجم

پیش از این سه گفتار متأخر از مانوئل کاستلز را در کتابی تحت عنوان «نظریه‌ی شبکه‌های قدرت» گردآوری و ترجمه کردم که به کوشش انتشارات رخداد نو در اختیار دانش‌پژوهان علاقه‌مند قرار خواهد گرفت. تأملی در مباحث نظری مطرح شده در آن کتاب برای فهم زیربنای نظری این اثر بسیار سودمند خواهد بود، هرچند فهم اثر حاضر به طور مستقل و بدون هیچ پیش‌زمینه‌ی تخصصی برای همه‌ی مخاطبان علاقه‌مند به آنچه اکنون در جهان دگرگون‌شونده‌ی ما در حال رخ دادن است ممکن و میسر خواهد بود. در واقع این اثر کاستلز، چنان‌که خود در بخش سپاسگزاری اشاره می‌کند، برخلاف اغلب آثار او زبانی نسبتاً روان و همه‌فهم دارد که این خود بر شیرینی کتاب برای عموم علاقه‌مندان خواهد افزود.

دارندگان سبک فکری پیشتاز و ایده‌ها و اندیشه‌های خلاقانه و مبتکرانه معمولاً صاحبان سبک نوشتاری خاصی نیز هستند. کاستلز نیز از این حکم مستثنا نیست. او سبک نوشتاری خاصی دارد، قلمی اغلب مهیج و آمیخته به جهان‌بینی انسانی بسیار انسانی، و در عین حال مقید به واقع‌بینی علمی. او مراقب و مقید است که اومانیسمش به ورطه‌ی رمانتیسیم نفلند و آزادی‌خواهی و عدالت‌طلبی‌اش در مقام یک نظریه‌پرداز اجتماعی به اندیشه‌های ایدئولوژیک چپ و راست آلوده نشود. در ترجمه‌ی این اثر کوشیده‌ام تا آن‌جا که ممکن است سبک نوشتاری مؤلف را حفظ کنم. امیدوارم توانسته باشم ضمن حفظ اسلوب نوشتاری مؤلف در زبان مبدأ،

منظور او را در زبان مقصد به بهترین نحو بازگو کنم. با توجه به بخش‌هایی که مؤلف تحت عنوان سپاسگزاری و سرآغاز به توضیح اجمالی اثر خود اختصاص داده است از شرح بیشتر در باب مطالب کتاب خودداری می‌کنم. در باب مباحث شکلی، گفتنی است که شماره‌های داخل پرانتز از آن نویسنده است و توضیحات مربوط به هریک در بخش یادداشت‌های همان فصل آمده‌اند. منابع فصل‌های مختلف نیز همگی به تفکیک در انتهای کتاب آمده است. شماره‌های بدون پرانتز از آن مترجم است که توضیح مربوط به هر یک در پاروقی همان صفحه درج شده است. واژگان و عبارات‌های داخل { } افزوده‌ی مترجم برای روانی و فهم بهتر متن هستند اما واژگان و عبارات‌های داخل [] از آن نویسنده است.

اکنون شایسته است از تمامی کسانی که در به سرانجام رساندن ترجمه‌ی این اثر به گونه‌ای یاریم کردند سپاسگزاری کنم، به ویژه از خواهرم نجمه قلی‌پور که با صرف وقت و حوصله‌ی بسیار، زحمت تایپ اولیه ترجمه کتاب را بر عهده گرفت. از دوست خوبم بهراد فرمینی فراهانی که بخش‌هایی از متن را خواند و نکات ارزشمندی را متذکر شد قدردانی می‌کنم. بدیهی است تمامی نواقص ترجمه‌ی این اثر بر عهده‌ی مترجم خواهد بود که بابت همه‌ی آنها از خوانندگان پارسی‌زبان پوزش می‌طلبم.

مجتبی قلی‌پور

زمستان ۱۳۹۲

در حاشیه‌ی جهانی که به آستانه‌ی ظرفیت خود برای زندگی انسان‌ها در کنار هم و سهیم شدن زندگی با طبیعت نزدیک می‌شد، افرادی دوباره گرد هم آمدند تا اشکال نوینی از ما بودن، مردم بودن، را تجربه کنند. در آغاز تعدادی اندک بودند، صدها تن به آنها پیوستند، سپس شبکه‌ای از هزاران تن ایجاد شد و آنگاه میلیون‌ها تن با صداها و تمنای درونی‌شان برای امید از آنها حمایت کردند.

حیوانات را فقط با دوربین عکاسی شکار کنیم

از کتاب‌های نشر مرکز

نظریه‌ی کنش ارتباطی / یوزگن هابرماس / کمال بولادی
جامعه‌شناسی سلیقه / یوگا گرونو / مسعود کیانپور
نمود خود در زندگی روزمره / اروینگ گافمن / مسعود کیانپور
جنبش تسخیر / نوام چامسکی / جعفر فلاخی
متفکران اجتماعی معاصر / مازیار جفرودی

ISBN: 978-964-213-241-6

9 789642 132416

۲۱۹۰۰ تومان